

‘De overheid krijgt steeds minder tegenspel’

Jakob Wedemeijer is van de linkse kerk. Hij zegt het zelf en in het gesprek blijkt het uit alles: ‘Ik ben er voor mensen aan de onderkant van de samenleving.’

Erik Jan Bolsius

Beeld: Emilie Hudig

In de hal van Jakob Wedemeijers kantoor aan de Oudegracht in Alkmaar staat een pinautomaat. Veel van zijn cliënten, voornamelijk migranten, vinden het prettiger om hem direct met pin te betalen. Wedemeijer verdient er een modaal inkomen mee, vertelt hij tijdens de wandeling door het centrum van de stad. Zomaar naar buiten gaan om een luchtje te scheppen, daar neemt hij zelden de tijd voor. Alsof hij nog niet genoeg werkt, is de advocaat sinds dit jaar ook voorzitter van de gemeenteraadsfractie van de SP in Heerhugowaard. ‘Ik werk bijna militaristisch gedisciplineerd. Ik sta altijd om zes uur op en begin thuis al.’ Hij maakt al jaren werkweken van zestig uur, maar ontdekte recent dat daar een grens aan zit. Mede op advies van de huisarts werkt hij tijdelijk vier dagen. ‘Dat geeft me direct rust.’

De politicus en de advocaat in hem hebben hetzelfde doel, mede geïnspireerd door het christelijk geloof. ‘Ik leer van het Evangelie dat je altijd mensen moet helpen. Volharden, doorgaan, ook met tegenwind. Ja, ik ben van de linkse kerk en daar loop ik niet voor weg. Eens in de zoveel tijd ontdekt een groepje PVV’ers me op Twitter. Dan roep ik iets, pikt eentje het op en word

Wie is Jakob Wedemeijer?

Maandelijks haalt het *Advocatenblad* een frisse neus met een advocaat om al wandelend te praten over werk en leven.

Dit keer: Jakob Wedemeijer (1969)

- 1997: afgestudeerd Nederlands recht (civiel recht) Universiteit Nijmegen
- 1997-1999: directeur Aktie Strohalm
- 1999-nu: advocaat en vanaf 2009 mede-eigenaar Advocatenkantoor Oudegracht Alkmaar
- 2014-nu: fractievoorzitter SP gemeenteraad Heerhugowaard
- Co-ouder, drie kinderen

ik aangepakt.’ Hij lacht erom, Wedemeijer kan wel tegen een stootje. ‘Het is Twitter maar.’

Waar hij zich veel meer zorgen over maakt, is de aantasting van de rechtsstaat. Die rechtsstaat is volgens Wedemeijer in gevaar. ‘Omdat de overheid steeds minder tegenspel krijgt.

Dat tegenspel krijgen ze van oudsher van advocaten en van de pers. Maar de rechtsstaat wordt weer voor de rijken. Het is nog niet zo ver, maar als de VVD nog even doorgaat wel. Het individualisme is doorgeslagen, het liberalisme ook. Men stelt dat als iedereen zijn eigenbelang nastreeft, iedereen er beter van wordt, maar dat is echt niet waar. Niet iedereen. Met name vreemdelingen niet, die zijn hier net en hebben een enorme achterstand.’

Zijn vakbroeders krijgen weleens het verwijt dat ze veel asielaanvragen indienen om er financieel beter van te worden. Wedemeijer maakt zich er boos over. ‘Wij selecteren al zelf. Ik verkoop nee aan mensen wier dossier ik bekijk en zeg: “Dat gaat hem niet worden.” Dat is te frustrerend en vooral, je geeft mensen valse hoop. Hoop die er gewoon niet is. En dat terwijl het toekenningspercentage van de Immigratie- en Naturalisatiedienst momenteel best hoog is. Ongeveer de helft krijgt een verblijfsvergunning, omdat de situatie in sommige landen duidelijk onhoudbaar is. Daar doe ik dit werk voor, het zijn allemaal mensen.’

Wedemeijer wil met zijn werk langzaam maar zeker bouwen aan

Wedemeijer: 'Je moet ook wel lef hebben om meer te vragen dan 150 euro.'

een betere wereld, zoals hij zelf zegt. 'Iemand erdoorheen slepen met een vergunning, dat is mijn manier. Voor die mensen is dat zo wezenlijk. Er is weinig ruimte voor dilemma's in dit vak. Je kunt niet twijfelen, want dan word je onmiddellijk gepakt door de rechter of de IND. Men zit met het mes op tafel. Je mag geen stellingen prijsgeven, want dat krijg je keihard op je dak. De IND heeft dat omgekeerd ook, want als ze maar iets toegeven, hap ik. En dat weten ze ook. Het is een soort Eerste Wereldoorlog, we zitten allebei in de stellingen. Dankzij goede kennisuitwisseling tussen de asieladvocaten onderling via de website Vluchtweb zijn we de IND regelmatig een stap voor.'

Zijn grootste succes is een zaak die begon op het moment dat Amnesty International een in Zweden uitgeprocedeerde Libiër tijdens een tussenstop op Schiphol uit het vliegtuig liet halen. Een zogenoemde vliegtuigtrapzaak. 'Die man verkeerde echt in doodsanangst. In anderhalf jaar tijd is hij de hele Nederlandse keten doorgegaan en moest hij terug naar Zweden, waar hij ook alles verloor. Pas na een uitspraak van het Europese Hof kreeg hij een verblijfsvergunning in Zweden. Zijn leven was gered, hij zou anders in Libië zijn aangekomen in de tijd van Khadaffi.'

In de binnenstad van Alkmaar koopt hij een ijsje bij een ambachtelijke ijssalon met maar een soort roomijs. De vergelijking met zijn kantoor gaat wel een

beetje op. Hij serveert twee smaken. Om het hoofd boven water te houden bedient hij ook betalende cliënten in een echtscheidingspraktijk. De advocaat die alleen nog op toevoegingen werkt, redt het nauwelijks meer. 'En ik ben echt wel een specialist in mijn vak, ik heb een *Best Practice Guide* geschreven, ze bellen me vaak met vragen en ik houd lezingen voor leken, vakgenoten of op de universiteit. Maar dat levert geen droog brood op.' Zijn hoogste uurtarief voor betalende cliënten zit rond de 150 euro. 'Je moet ook wel lef hebben om meer te vragen als je niet een heel goede specialist bent. Veel asieladvocaten worden weer eenpitter, om geen overhead meer te hebben. Maar wie bewaakt dan nog de kwaliteit?'